

Ilgaz Gümüştas

Zamansız Hamleler

Bebek Satrancı Üzerine

Satranç oyununun birkaç farklı oynanış biçimi vardır. Satranç oyuncuları satranç oyununun ciddiyetinden, neden ve sonuç ilişkisinin birbirine sıkıca bağlanmış o sağlam kurgusundan biraz olsun uzaklaşmak ve eğlenmek için bebek satrancı (baby chess) adlı oyunu oynarlar.

Kısaca oyundan bahsedelim. Bebek satrancında bir yerine iki takım vardır ve bu oyun, satranç gibi iki kişiyle değil dört kişiyle oynanır. İkişerli takım olan oyuncular birbirleriyle maç yapmaya başlar. Takımdaki bir oyuncu beyaz diğeri ise Siyah renkli taşlarla oynar. Bağlantıyı sağlayan olay ise rakibinizden yediğiniz arkadaşınıza verebilme özelliğinzdir. Arkadaşınız ise istediği bir anda o taşı kendi maçında herhangi bir yere koyarak hamlesini yapmış olur. Bu oyunda savunma yapmak pek işe yaramaz. Çünkü yan masadan gelebilecek taşlarla rakibiniz sizi devamlı mat yapma tehlikesiyle karşı karşıya bırakır. O yüzden tek bir şansınız vardır : Saldırmak. Vezirler ise pek güçlü değildir. Çünkü Vezirle şah çekseniz bile rakip, takım arkadaşından aldığı bir taşı şahının önüne koyup savunmasını sağlamlaştırır. Karşı konulması en zor olan taş ise At 'tır. Çünkü sadece At şah çekerse bir taş şahın önüne kapatılamaz. O yüzden kimse Atlarını vermek istemez. Başka çok önemli şey ise tempodur. Bir oyuncu bir kere hücumu başlatabilirse yandan gelen taşlarla devamlı şah çekecek ve çok zor durdurulacaktır. Elinizde sekiz tane taş bile olsa devamlı şah çekilirken hücum başlatamazsınız. O yüzden bir tempo bile öne geçmek maçı kazanmanızı sağlayacaktır. Genelde oyunlar yıldırım parti şeklinde oynanır. Maçlarda genel bir mantığın olmaması, devamlı yan masadan taş gelmesi , olayların çok hızlı gelişmesi sayesinde eğlendirici yönü çok kuvvetli bir oyundur.

Bebek Satrancının Olumlu Yönleri

- 1) Takım çalışması vardır.
- 2) Temponun önemini mükemmel şekilde anlatır
- 3) Hızlı bir şekilde doğru karar vermeyi gerektirir.
- 4) Devamlı hücum etme mecburiyeti yüzünden çekingen oyunculara saldırma , özgüven kazanma gibi kavramları kazandırır.
- 5) Çok eğlendiricidir.
- 6) Yaratıcılığı mecbur kılması sayesinde oyuncuların hayal dünyasında çok iyi kazanımlar sağlar.
- 7) Satrancın mantığından sıkılan oyuncunun bebek satrancı ile ilgisini çekip, satrancla yeniden ilgilenmesi sağlanır.

Olumsuz Yönleri

- 1) Eğitici yönünden çok eğlendirici yönü olması nedeniyle satranç oyuncuları satrancı bırakıp bu oyunu ana amaçları haline getirmek isteyebilirler. Çünkü düşünmesi az, yorucu olmayan

bir oyundur. Sadece bu olumsuz yönü bile bu oyunun oynanmasının bütün olumlu yönlerinden daha önemli bir kural olabilir.

2) Mantık kurallarını, neden sonuç ilişkilerini dışlamasıyla oyuncunun düşünme sistemi üzerinde olumsuz etkiler gösterebilir. Piyangodan para çıkar gibi devamlı yan masadan taşlar gelmektedir. Bu oyunu çok iyi oynasanız bile kaybedebilirsiniz.

Bebek satrancı iyi midir kötü müdür sorusunun cevabını okuyuculara bırakıyorum. Bu oyunun hangi öğrenciye katkıda bulunup, hangi öğrenciye olumsuz yönlerinin ağır bastığına öğrencinin kendisi ve öğretmeni karar verecektir. Satranç oyunundaki kural bu durumda da geçerlidir:

“Kesin kurallar yoktur. Her şey o konumdaki duruma bağlıdır.”